

VOORTPLANTING IN GEVANGENSCHAP VAN *BOA CONSTRICTOR*
ORTONII (COPE).

Door: S. de Vries, Kruizemuntstraat 309, 7322 LM
Apeldoorn.

Inhoud: Inleiding - Het terrarium - De slangen -
Paringen en zwangerschap - De bevalling -
Noot.

INLEIDING

Sinds 3 september 1981 bezit ik een paartje *Boa constrictor ortonii*. Na behandelingen met Ripercol en Neguvon tegen respectievelijk wormen en ectoparasieten, volgde een quarantaine-periode van 3 maanden.

Begin december plaatste ik de dieren in één terrarium, waarvan de volgende gegevens.

HET TERRARIUM

Het terrarium bestaat voornamelijk uit hout. De afmetingen zijn 100x50x70 cm (lxbxh). Aan de voorzijde van het terrarium bevinden zich 2 schuifruitens. De bodem is gemaakt van gladgestreken cement. De bovenkant van het terrarium is van gaas. Het geheel staat onder een schuin aflopend zolderraam dat een stuk groter is dan het terrarium. Dit zorgt in het terrarium voor een Nederlandse dag-nacht cyclus. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een tijdschakelklok. De ingestelde tijden hiervan zijn: Zomer, aan 6.30 uur, uit 18.00 uur; winter, aan 9.00 uur, uit 16.00 uur.

Het terrarium is ingericht met enkele zeer dicht boven elkaar gemonteerde ligplanken en een forse klimtak. De bodem is bedekt met kranten. Boven de hoogste ligplank is een kooldraadlamp gemonteerd,

die plaatselijk de temperatuur op 32°C brengt. Een los op de bodem geplaatste plastik bak van 35x25x15 cm (lxbxh) dient als drinkgelegenheid.

DE SLANGEN

De in mijn bezit zijnde exemplaren heb ik uitgezocht op kleur en tekening. Beide dieren zijn zeer donker (het mannetje is nagenoeg zwart) en prachtig getekend. Het vrouwtje had een lengte van ruim één meter en een gewicht van 1,8 kg. Het mannetje was met een lengte van ongeveer 80 cm en een gewicht van 1 kg beduidend kleiner.

Het vrouwtje begon direkt vlot te eten. Het mannetje daarentegen is tot op heden een onregelmatige eter.

Ik geef voornamelijk dode ratten en muizen, zo af en toe afgewisseld met eëndagskuikens. Het vrouwtje eet zowel overdag als 's nachts. Het mannetje eet uitsluitend 's nachts. In juni 1982 woog het vrouwtje 2 kg en het mannetje 1,5 kg.

PARINGEN EN ZWANGERSCHAP

Het mannetje at voor het laatst op 20 juli 1982. Op 28 juli nam ik de eerste paring waar, op 20 september de laatste. De paringen vonden zowel overdag als 's nachts plaats.

Op 22 september begon het mannetje weer te eten. Het vrouwtje bleef eten tot 27 november.

Na haar vervelling op 22 oktober woog ze 2,3 kg. Vanaf die datum lag ze dagelijks vele uren, meestal van 9.00 tot 17.00 uur op de hoogste ligplank.

's Nachts kroop ze een etage lager. Ook begon ze nu duidelijk zichtbaar in omvang toe te nemen.

Tijdens de zwangerschap heb ik geen extra vitaminen aan het drinkwater toegevoegd of haar iets anders speciaals toegediend.

Enkele dagen voor de bevalling stopte ze haar dage-

lijkse gang naar de hoogste ligplank en bleef ze, bijna klemvast, op de ligplank eronder liggen.

DE BEVALLING

Op 26 februari 1983, omstreeks 20.00 uur, wierp ze 18 jongen. Eén jong overleed nadat hij zich uit het vlies had gewerkt.

De gemiddelde lengte van de jongen bedroeg 40 cm. Het gemiddelde gewicht was 40 gram.

Alle jongen waren, in tegenstelling tot de volwassen *Boa constrictor ortonii*, die zeer variabel in kleur en tekening zijn, nogal uniform van uiterlijk. Het moederdier woog direkt na de bevalling 1,4 kg. Eén jong vertoonde, onmiddellijk nadat hij zich uit het vlies had gewerkt, een vreemd gedrag: Veel en langdurig gapen. Na een kwartier hield dit vreemde gedrag gelukkig (?) op.

Nadat alle jongen zich uit hun vliezen bevrijd hadden, plaatste ik ze, bij gebrek aan afzonderlijke bakjes, in één terrarium (met dezelfde afmetingen als het eerste terrarium). Dit terrarium bevatte geen klimtakken of ligplanken. Om de jongen toch wat uitwijkmogelijkheden en schuilplaatsen te bieden, vulde ik het terrarium gedeeltelijk met krantenproppen. Het geheel besproeide ik met lauw water, waardoor een hoge luchtvochtigheid ontstond. De temperatuur was konstant 27°C. In tegenstelling tot mijn verwachting maakten de jongen geen gebruik van de vele schuilmogelijkheden, maar kropen op één kluwen bij elkaar.

Na enkele dagen kon ik de jongen in kleine groepjes over afzonderlijke terraria verdelen.

Met het aanbieden van voedsel heb ik gewacht tot na de eerste vervelling, die tussen 5 en 7 maart plaatsvond. Op 12 maart hadden alle jongen zelfstandig gegeten.

Tijdens het overplaatsen van de jongen reageerde het moederdier met felle uithalen naar mij. Het

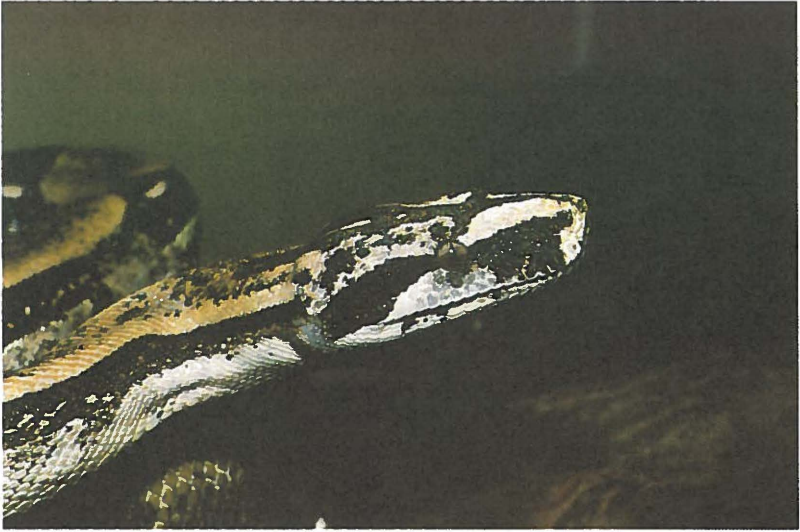

Fig. 1. *Boa constrictor ortonii*. Foto: P.B. Stoel.

Fig. 2. *Boa constrictor ortonii* in copula. Foto: P.B. Stoel.

mannetje toonde niet de minste interesse en bleef rustig opgerold op z'n ligplank liggen. Het vrouwtje at de avond na de geboorte 3 halfwas ratten. Hoewel ze na deze flinke maaltijd alert bleef heb ik haar niet meer voedsel aangeboden.

NOOT

De ouderdieren heb ik als 2 geslachtsrijpe wildvang exemplaren aangeschaft. Ik heb ze, nadat ze eenmaal in hun definitieve terrarium geplaatst waren, zelden uit het terrarium genomen om wat voor reden dan ook. Ook bij het verschonen van het terrarium stoorde ik de dieren zo min mogelijk. De dieren zijn dan ook min of meer "wild" gebleven. Ik denk dat het effect hiervan de relatief korte tijd tussen aanschaf en voortplanting is geweest. Ook het nooit ziek geweest zijn van de dieren zal hiertoe hebben bijgedragen.